

Paviment hidràulic del Centre Recreatiu

Carme

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Avinguda Catalunya, 8-11
Emplaçament	A la sala principal del Centre Recreatiu de Carme, al nucli urbà de la població.

Coordenades:

Latitud:	41.53165
Longitud:	1.62079
UTM Est (X):	384942
UTM Nord (Y):	4598696

Classificació

Número de fitxa	08048 - 129
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Modernisme
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Carme. Avda. de Catalunya, 2, 08787 Carme.
Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz
Data de registre de la fitxa:	dt., 15/12/2020 - 01:00

Descripció

Davant de l'actual Casal de Carme s'emplaça l'edifici conegut com Centre Recreatiu. Tot i que aquest edifici no revesteix un interès arquitectònic especial, al seu interior conserva un paviment hidràulic de grans dimensions que ocupa bona part del sòl de la sala principal del Centre Recreatiu. Es tracta d'una composició geomètrica que imita una catifa, feta a base de la combinació de peces quadrangulars de dos tipus decoratius, amb predomini del color carbassa i la presència de marró, vermell, blanc i verd. El motiu majoritari és la flor de lis, sempre blanca, combinada de diferents maneres: encerclada per medallons al centre de la composició i formant dues línies paral·leles a la orla. La resta d'elements són motius vegetals i geomètrics. Tot i la seva constant utilització, aquest mosaic presenta un estat de conservació excel·lent, fruit de la qualitat de la seva elaboració.

Història

Abans de la Guerra Civil, l'actual Centre Recreatiu era la seu social de la gent d'ideologia de Dretes, en contraposició al centre d'Esquerres, que s'havia aixecat on avui s'emplaça el Casal. El paviment hidràulic és un tipus de paviment artesanal per a terres i parets que va viure la seva millor època entre finals del segle XIX i inicis del XX, amb l'esclat del Modernisme, si bé els seus orígens es remunten a l'any 1857, en el marc del desenvolupament dels productes derivats del ciment. La seva consolidació com a producte alternatiu a la pedra natural es va produir gràcies a l'Exposició Universal de París de 1867, on l'empresa Garret, Rivet i cia. va presentar el producte com un tipus de rajola que no requeria cocció, sinó que es consolidava mitjançant premses hidràuliques (d'aquí ve el nom del tipus de paviment). El paviment es fabricava peça a peça, barrejant pols de marbre, ciment blanc, sorra i pigments que es dipositaven en un motllo (trepà) prèviament subdividit per uns separadors de llautó que dibuixaven el motiu decoratiu de cada rajola. Quan la trepa estava omplerta amb les diferents pastes de colors, s'afegia una segona capa anomenada brasatge que, formada per una barreja de ciment gris i sorra, absorbia l'excés d'aigua. Per últim s'acabava d'omplir el motllo amb el gros o capa de suport constituïda per ciment gris, ciment comú i sorra, amb una textura més porosa per facilitar l'adherència alhora de la col·locació. El motlle es col·locava a la premsa hidràulica. Després, la peça es treia del motlle i es deixava assecar; a continuació se submergia en aigua durant 24 hores i, finalment, perquè el ciment quedés perfectament forjat, les llosetes es ruixaven amb aigua i es guarden en una cambra durant uns 28 dies. A finals de la dècada dels 50 del segle XX, la pressió d'altres productes de menys qualitat però més rendibles per als fabricants (terrassos, ceràmiques, gres, etc) van fer desaparèixer completament la producció de mosaics hidràulics, tot i que en els últims anys han sorgit iniciatives per recuperar aquesta producció d'altíssima qualitat.

Bibliografia

FULLANA, Miquel (1974): Diccionari de l'Art i dels Oficis de la Construcció. Col·lecció Els Treballs i els Dies, 11. Editorial Moll, Mallorca.

Enllaços d'interès:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Paviment_hidr%C3%A0ulic

